

Ariëns Prijzen voor diaconie uitgereikt

In het Titus Brandsma Huis te Deventer heeft de Utrechtse hulpbisschop mgr. Hoogenboom op zaterdag 12 oktober de Ariëns Prijs voor Diaconie (1.000 euro en een kunstwerk) uitgereikt aan 'Kearls unne mekaar' te Vasse.

Dit initiatief won met 1.743 stemmen (27%) bovendien de PublieksPrijs (1.000 euro en een kunstwerk). Kearls unne mekaar "is een initiatief dat zich het lot aantrekt van mensen in de eigen samenleving, dat een gastvrije manier van werken heeft ontwikkeld en direct mensen ondersteunt," zo sprak mgr. Hoogenboom tijdens de prijsuitreiking.

De tweede prijs, een kunstwerk en 750 euro, ging naar het fietsproject Low Budget Bikes Liemers. "Dit initiatief is op een indrukwekkende manier van onderop opgezet door enkele zeer betrokken mensen en [...] praktiseert het kringloopmodel als nieuwe vorm van diaconale economie," zo citeerde mgr. Hoogenboom het juryrapport. Tijdens deze zesde editie van de Ariëns Prijs voor Diaconie werd voor het eerst ook de Ideeën Prijs uitgereikt voor een plan voor een diaconaal initiatief dat nog geen praktijk is. Winnaar werd het idee vanuit de H. Pancratiusparochie (Tubbergen e.o.) voor een diaconale pr-bus.

De Ariëns Prijs voor Diaconie draagt de naam van Alphons Ariëns. Deze priester van het Aartsbisdom Utrecht toonde grote betrokkenheid bij de in armoede verkerende arbeidersgezinnen in Twente. Deze kandidaat-zalige is een voorbeeld voor mensen die zich sterk maken voor hun medemensen. Bij de

prijsuitreiking, waarbij ook diverse genomineerde diaconale initiatieven werd gepresenteerd, waren zo'n 200 aanwezigen vanuit het hele bisdom.

Van de winnaars werden bovendien korte video's getoond, gemaakt door katholiekleven.nl (het multimedialkanaal van de bisschoppen). De dag opende met een korte gebedsviering, gevolgd door interviewblokken met steeds twee genomineerde initiatieven. Interviewer was Ellen Hogema, docent praktische theologie en assessor aan Fontys Hogeschool Theologie Levensbeschouwing en medewerkster diaconie in de parochie Onze Lieve Vrouw van Amersfoort. Het Inloophuiskoor Sint Marten Arnhem zong als intermezzo het 'Lied tegen

Apathie'. De aanwezigen konden de tekst meelezen op de achterzijde van het boekje 'Je moet het zien' met daarin alle genomineerde initiatieven. Diocesaan diaconaal werker Hans Oldenhof lichtte in het ochtendprogramma in een 'theologisch commentaar' de achtergrond toe van hoe de jury naar de genomineerde projecten heeft gekeken. Hij stelde dat het katholiek sociaal denken ons helpt om ons handelen binnen een groter maatschappelijk kader te plaatsen; heel veel projecten zijn te beschouwen als een bijdrage vanuit onze Kerk aan de maatschappelijke beweging van onderop om een antwoord te formuleren op de gevolgen van de neoliberale tijdgeest. Daarnaast sprak hij over de wisselwerking tussen diaconie en liturgie. Oldenhof: "Mijn stelling is dat diaconale vrijwilligers

en katholieke migranten gemeen hebben dat zij het abstracte en bloedeloze spreken in de liturgie over het dagelijks leven kunnen doorbreken. Migranteng brengen vaak van elders een geloofsbeleving mee waarin voor hun beleving God overal is. Zij zitten niet zo gevangen in het moralistische schema van 'het geloof op zondag en de consequenties voor het leven op maandag'. Ook diaconale vrijwilligers kunnen boven dit gangbare schema uitgroeien omdat zij in hun contact met arme en kwetsbare mensen Christus kunnen ontmoeten. Ook de vreugde en de voldoening die

zij aan hun inzet beleven, en de groei die zij daarin doormaken, kunnen zij duiden als een geschenk van Gods Geest.” Volgens Oldenhof “verandert de inzet niet alleen het gebed in de kerk, maar kan het gebed ook de inzet veranderen. Wie zich werkelijk gedragen voelt door de liefde van God krijgt ook meer ruimte in zijn of haar hart om te houden van mensen in moeilijke situaties.”

Winnaar Ariëns Prijs en Publieksprijs 2019: Kearls unne mekaar Vasse

Kearls unne mekaar Vasse ontstond in de geloofsgemeenschap van de H.H. Joseph en Pancratius Vasse (gemeente Tubbergen). Daar merkte Erna Ensink dat er voor haar man, die een aantal jaren eerder een herseninfarct had gehad en aan huis was gekluisterd, eigenlijk geen activiteiten werden georganiseerd. Met zijn 55 jaar voelde hij zich niet thuis bij de ouderenbond, hij had ondanks zijn ontstane beperkingen veel behoefte aan ontmoeting en activiteiten met kerels (Kearls) van zijn eigen leeftijd: mannen die net als hij nog niet met pensioen waren, maar door een ongeluk of handicap wel uit het arbeidsproces waren gevallen. Erna zocht een oplossing en in goed overleg met de stichting Welzijn Tubbergen ontstond in april 2016 officieel Kearls unne mekaar. Tweewekelijks komen deze Kearls op dinsdagmorgen bij elkaar. De groep bestaat uit ongeveer 25 Kearls met een kleinere of grotere beperking maar allemaal deels afhankelijk van anderen. Een vast vrijwilligersteam zorgt ervoor dat deze bijeenkomsten kunnen plaatsvinden. De eerste van de tweewekelijkse bijeenkomst start met een gezellige kop koffie, waarbij de mannen de

laatste nieuwtjes uitwisselen. Ook is er dan even tijd, geen lange verhalen, om iets tegen de buurman te zeggen over het verloop van de beperking of ziekte. Met enige regelmaat schuift ook iemand van het pastorale team aan bij de koffie. Daarna volgt het vervolg onderdeel: gezellig samen bezig zijn en spelletjes spelen. Deelnemer Jan Bekhuis: “Het is leuk en mooi. Vooral als we de boer op gaan. Ik zit al een half uur voor vertrek klaar.”

De tweede tweewekelijkse bijeenkomst is een activiteit buitenshuis, waarbij toegankelijkheid voor de rolstoel uiteraard een voorwaarde is. Het kan gaan om een bezoek aan een kaasboerderij, smederij of camping. Maar er zijn ook de jaarlijkse picknick, barbecue, Sinterklaasmorgen en Kerstdiner. Erna Ensink: “Je merkt dat de deelnemers ernaar uitkijken. Iedereen komt altijd, afzeggingen zijn er alleen als iemand ziek is. En voor de mantelzorgers is het ook fijn om twee keer per maand een ochtend geen zorg te

hoeven verlenen. Want dat is best zwaar.” Ze heeft al gehoord dat het in andere gemeentes gekopieerd wordt. “Daar zijn we echt heel trots op.”

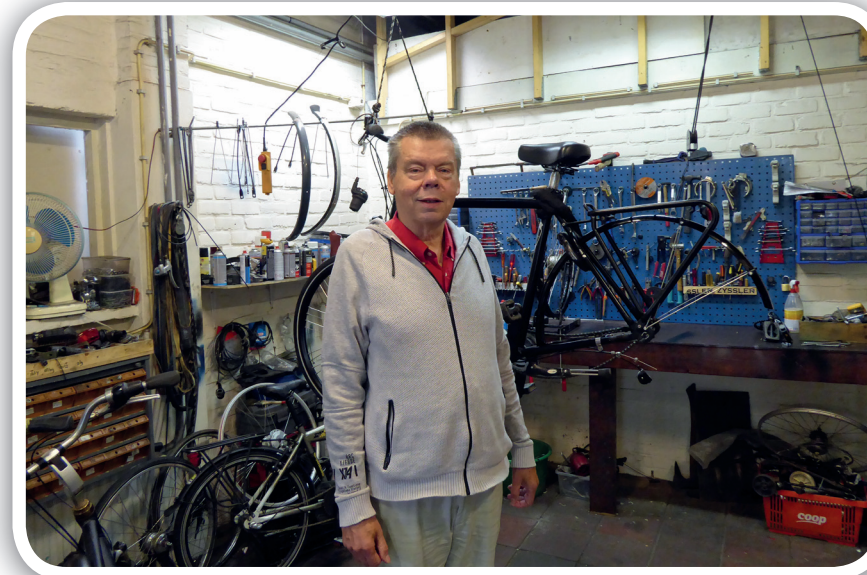
Tweede Prijs: Low Budget Bikes Liemers

Vluchtelingenwerk vroeg aan diaken Adri van Zundert (foto rechtsboven) van de St.

Willibrordusparochie of hij misschien fietsen had, “want de mensen die bij ons komen moeten vaak naar Arnhem of Zevenaar voor de inburgeringscursus.” Uit deze vraag kwam het Fietsenproject in de Liemers voort. Diaken Van Zundert had eerder Sjon en Ingrid ontmoet. Sjon was heel handig, Ingrid zorgde voor de administratieve kant van het project. Hij begon met enkele fietsen in zijn schuur maar toen het winter werd, verhuisde hij met zijn fietsen en gereedschap naar de woonkamer. In die tijd zijn er zo’n 25 fietsen klaargemaakt voor hergebruik. Dat kon zo niet blijven duren, vertelt Van Zundert. “Gelukkig

Foto Kearls unne mekaar: Johan Wouters (zie ook de omslag)

blood de gemeente Westervoort na enige tijd onderdak aan in het oude scoutinggebouw.” Bij de gemeentewerf mogen ze fietsen ophalen. Na enig lobbywerk stelt de gemeente Duiven ook fietsen beschikbaar. Het project werkt naar twee kanten. De ‘klanten’ krijgen een goede en betaalbare fiets en de medewerkers vinden er een nieuwe bestemming voor hun leven. Een enkeling stroomt door naar regulier werk, een ander begint aan een cursus voor fietsmonteur. Kwetsbare mensen vinden hier onderdak en krijgen de ruimte om weer tot zichzelf te komen. Onderling contact is belangrijk, evenals tijd voor ontmoeting en onderling gesprek. Ook twee Eritrese jongens hebben er een jaar gewerkt, vertelt Van Zundert: “Die hebben het werk als fietsenmaker geleerd maar zijn heel anders terecht gekomen. Ze hebben hier wel Nederlands geleerd. Want als je het woord ‘kettingkast’ leert, nou dan ben je al heel ver.” Kinderfietsjes geven ze gratis weg aan kinderen, vooral aan kinderen van vluchtelingen. “Want kinderen hebben een fietsje nodig om mee te kunnen doen, om naar elkaar toe te gaan, elkaar te leren kennen en met elkaar te spelen.” Ook fietslessen worden aangeboden, omdat Van Zundert zag dat veel vrouwen van nieuwe Nederlanders de fiets vooral als boodschappenkarretje gebruikten waar ze zelf naast liepen. Diaken Van Zundert: “Het project is mensen helpen maar ook verbinding maken. Want mensen die hier komen werken, hebben allemaal een rugzakje. Ze zijn dankbaar dat ze de tijd hier nuttig hebben kunnen besteden en weer in het arbeidsproces zijn gegroeid. Het is een

opstandingsverhaal. Ik probeer het Evangelie handen en voeten te geven en bij mij hebben ze ook nog wielen.”

Ideeën Prijs: pr-bus

Diaken Bert Huitink en pastoraal werkster Jacqueline Meupelenberg van de H. Pancratiusparochie (Tubbergen e.o.) ontwikkelden het idee van een pr-bus. Huitink: “Het was al jaren een droom om aan de diaconale bus gestalte te geven. Maar het kwam er steeds niet van. Tot we met elkaar om de tafel zaten – we wilden de diaconie meer een plek geven rondom het communie- en vormselproject. Toen zei mijn collega Jacqueline: ‘Dat gaan we meteen doen.’ De diaconale bus, dat is Kerk

onderweg, Kerk in de samenleving, Kerk dicht bij de mensen.”

Meupelenberg: “We zijn al best een diaconale parochie, maar het kan meer. Meer zichtbaar, op een Kerstmarkt, een braderie, bij scholen. Maar ook het ophalen van levensmiddelen voor de PCI. Er zijn heel veel mogelijkheden. En als er in de toekomst kerken dicht moeten, kunnen we de bus inzetten voor taxivervoer.”

Het plan is om een tweedehands busje aan te schaffen, dat in te richten als marktkraam met materialen en flyers van de activiteiten in de parochie, en met de bus de tour te gaan maken in de geloofsgemeenschappen van de parochie. Bemenst met vrijwilligers kan er vooral reclame gemaakt worden voor pastoraat en diaconie in de parochie. Om het idee te verwezenlijken is een stappenplan opgezet voor het verwerven van draagvlak in de parochie, voor financiële ondersteuning en voor de uitvoering. Met de pastorale en diaconale kerk op wielen kan zichtbaarheid in de parochie bevorderd worden. Ook kan men met de bus op plekken komen waar

mensen niet meer naar de kerk (kunnen) komen. Huitink: “We moeten op een andere manier Kerk zijn. Hoe sluiten we in de toekomst aan bij gezinnen en jongeren? Hoe kunnen we ze bereiken? Want we hebben wel wat over te dragen, door te geven wat betreft geloof.”

